

Dopis rodičům

Dvojazyčnost a vícejazyčnost

„Jak se moje dítě učí dva nebo více jazyků?“

Informace a tipy
pro jazykovou podporu

© Martina Furlan

A6 - Bildung und Gesellschaft
Referat Kinderbildung und -betreuung
Pädagogische Qualitätsentwicklung
Frühe Sprachförderung

Vážení rodiče, vážení zákonní zástupci,

mluvený jazyk je v naší společnosti cenným pokladem. Vaše dítě je v průběhu vývoje v kontaktu s mnoha různými jazyky a kulturami. U toho je důležité, aby byla rozmanitost využívána pozitivně, aby se vytvořil optimální základ pro další rozvoj. Jazyk používaný ve vaší rodině jako první jazyk (mateřský jazyk) má zvláštní význam. Tímto jsou pocity a individuální potřeby autenticky vnímány.

Rádi bychom vám poskytli několik tipů a informací ohledně jazykové podpory.

Co potřebuje moje dítě, aby se jazykově dobře rozvíjelo?

Pokud vaše dítě vyrůstá ve dvou různých jazycích, např. rodinný jazyk doma a německý jazyk v zařízení pro výchovu a péči o děti (jesle, mateřské školy, dětský domov, ...) otevírá to velkou příležitost pro budoucnost vašeho dítěte. Různé průzkumy a studie ukázaly, že je osvojování více jazyků pro děti snadno zvladatelné.

Výuka a péče o děti jako pozitivní zdroj:

Jazyky se učí děti snadněji a dříve, pokud s nimi přicházejí do styku neustranné a hravé. V zařízeních pedagogičtí pracovníci cíleně propagují německý jazyk pomocí her, rozhovorů, písní a veršů, obrázkových knih a příběhů. Dítě má šanci naučit se jazyk bez nátlaku a zábran a tak navázat sociální kontakty. Pravidelná návštěva zařízení pro vzdělávání a péči o děti, má příznivý vliv na vývoj jazyka vašeho dítěte.

Společenské kontakty (kontakty s ostatními dětmi, schůzky ke společným hrám, hry ve skupinách atd.) podporují také jazykové interakce.

Považujte první jazyk (rodinný jazyk) za pozitivní zdroj:

Osoba by měla s dítětem mluvit pouze jedním jazykem. Proto se toto pravidlo také nazývá „pravidlo 1 a 1“ (1 osoba, 1 jazyk). Tímto způsobem mohou děti rozlišovat mezi jazyky mluvenými v rodině a v sociálním prostředí a takto se je nejlépe učít. Berte na vědomí, že se jazyky nesmějí navzájem měnit!

Toto pravidlo může být samozřejmě občas porušeno, aby se překonaly komunikační problémy, ale čím více to budete dodržovat, tím snažší to bude pro děti odlišit různé jazyky.

Praktické nápady a podněty pro rodiny

Jazyk je nezbytný a důležitý nejen v zařízení pro vzdělávání a péči o děti, ale také v každodenním životě rodiny.

Jazyk je všude

Jazykové dovednosti vašeho dítěte rostou každým dnem a jsou posíleny aktivním nasloucháním a mluvením. Zapojte své dítě do každodenních činností (např. společné vaření, nakupování atd.) a doprovázejte je mluveným slovem.

Každodenní rozhovory s vaším dítětem jsou nesmírně důležité:

Vyprávějte vašemu dítěti

...o vaší práci

... o zážitcích

... o plánovaném denním programu

... o vašich pocitech.

Existuje nespočet situací a okamžiků, ve kterých můžete své dítě jazykově doprovázet. Dejte svému dítěti čas vyprávět o jeho každodenních zážitcích:

"Jak bylo dnes ve školce?"

"Co bylo dnes ke svačině?"

"Jak sis dneska hrál-a na zahradě?"

"Zpívali jste dnes ve školce znovu tu píseň?" Chceš mi jí zpívat? "

"Jaká byla Simonova narozeninová párty?"

Vyprávěním se dítě postupně učí lépe vyjadřovat a vhodnými slovy dokáže vysvětlit své myšlenky a přání.

Praktický tip:

Použijte „nápravnou zpětnou vazbu“. To znamená, že v případě chybné vyslovnosti neopravujte dítě přímo, ale mluvenou větu opakujte správně. Výsledkem je, že dítě slyší správnou větu, která bude v průběhu času ukotvena v paměti.

Knihy prohlížejte společně

Dětské knihy obsahují informace, dávají podněty k zamyšlení a diskusi, a podporují fantazii a tvořivost. Kromě toho dítě získává důležité dovednosti, které jsou důležité při nástupu do školy.

Při čtení a prohlížení je důležité:

- že to na vaše dítě a dospělé působí radostně.
- že vaše dítě si může k obrázkům a k obsahu daného příběhu projevit vlastní postřehy.

Zde mluvíme o dialogickém uvažování o obrázkové knize.

Praktický tip:

Německé obrázkové knihy, které nemají žádný nebo krátký text, jsou vhodné k prohlížení obrázků a jejich popisování ve vašem prvním jazyce (např. Tzv. „Knihy skrytých objektů“). Obrázkové knihy si lze vypůjčit v knihovnách a školkách. Štýrský kraj také nabízí platformu výčero knižních tipů.

Také písně, hry s prsty a rýmy jsou velmi důležité pro rozvoj jazykových dovedností. Jsou pro děti zábavné a také podvědomě podporují dovednosti vašeho dítěte.

Digitální média nenahrazují mluvený jazyk!

Nadměrná konzumace médií (televize, videa prostřednictvím tabletu, smartphonu, ...) nepodporuje vývoj jazyka vašeho dítěte. Děti se učí mnohem více prostřednictvím přímých rozhovorů s vámi a ostatními osobami.

„Jazyk je klíčem ke světu“

Wilhelm von Humboldt

Označení zdroje:

Boeckmann, Klaus-Börge / Lins, Sabina / Orlovsky, Sarah / Wondraczek, Ines (2011): Mnohojazyčnost v mateřských školách. Metodická příručka pro výuku jazyků. Vídeň: Úřad vlády Dolního Rakouska / Asociace pro regionální rozvoj pro řízení projektů průmyslových oblastí.

Ulich, Michaela (n / a): Jak se moje dítě učí 2 jazyky, němčinu a rodinný jazyk? Mnichov: Státní ústav pro rané vzdělávání IFP Mnichov. K dispozici online na adrese: https://www.ifp.bayern.de/imperia/md/content/stmas/ifp/elternbrief_deutsch.pdf [17.7.2020].

Institut Charlotte Bühler jménem úřadu státních vlád rakouských spolkových zemí, městské rady města Vídně a ministerstva školství pro vzdělávání, umění a kulturu (2009a): podíl vzdělávacího plánu jazykové podpory v základních vzdělávacích institucích. Aktualizovaná verze. Vídeň: BMUKK